

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 10. toukokuuta 2021
(OR. en)

8135/21

COAFR 104
RELEX 351
CFSP/PESC 411
CSDP/PSDC 230
ACP 29
DEVGEN 80
COHAFA 39
COHOM 79
MIGR 78
CLIMA 92
COVID-19 185

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Afrikan sarvi: geostrateginen prioriteetti EU:lle
– Neuvoston päätelmät (10. toukokuuta 2021)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3792. istunnossaan 10. toukokuuta 2021 hyväksymät neuvoston päätelmät "Afrikan sarvi: geostrateginen prioriteetti EU:lle".

Afrikan sarvi: geostrateginen prioriteetti EU:lle**Neuvoston päätelmät**

1. Afrikan sarvi on strategisesti merkittävä alue, johon Euroopalla on pitkäaikaiset poliittiset ja taloudelliset siteet. EU on täysin sitoutunut syventämään strategista suhdettaan ja kumppanuuttaan Afrikan sarven alueen ja sen maiden kanssa. Tavoitteena on tukea rauhaa ja turvallisuutta, demokratiaa, ihmisoikeuksia, oikeusvaltiota, sukupuolten tasa-arvoa, kestäväää kehitystä, talouskasvua, ilmastotoimia ja alueellista yhteistyötä. EU:n ja Afrikan sarven välillä on vahvat ihmisten väliset yhteydet, myös laajojen ja aktiivisten maahanmuuttajayhteisöjen myötä.
2. Neuvostossa laaditaan parhaillaan vuonna 2011 hyväksyttyjen Afrikan sarvea koskevien strategisten puitteiden¹ pohjalta Afrikkaa koskevan EU:n kokonaislähestymistavan² mukaista uutta EU:n strategiaa, jotta voidaan antaa uutta pontta näille suhteille ja tukea EU:n poliittisia, turvallisuus- ja talousintressejä. Strategian tavoitteena on lujittaa EU:n kumppanuutta Afrikan sarven maiden kanssa ja lisätä EU:n toimien vaikuttavuutta ja näkyvyyttä yhä kilpaillummassa toimintaympäristössä. Se kattaa Afrikan sarven kahdeksan maata³ sekä alueelliset järjestöt osana laajempaa naapurustoa, myös Punaisenmeren ja Länsi-Intian valtameren osalta.
3. Afrikan sarven alue on kehittynyt merkittävästi viime vuosikymmenen aikana, ja sen alueellisessa dynamiikassa tapahtuu yhä enemmän muutoksia. Historialliset rauhansopimukset ja demokratiakehityksen yleistymisen ovat herättäneet toivoa ja luoneet mahdollisuuksia. Konfliktit, joita etnisten ryhmien väliset jännitteet usein ruokkivat, kilpailu vallasta ja luonnonvaroista, väkivaltaiset ääriliikkeet, kansainvälistynyt kilpailu vaikutusvallasta sekä aiemmat väkivaltaiset konfliktit pahentavat kuitenkin Afrikan sarven epävakautta ja hajanaisuutta aikana, jolloin monenvälinen yhteistyö on vähenemässä. Jotta voidaan tukea alueellista vakautta ja demokratiakehitystä, joita alueen asukkaat oikeutetusti tahtovat, meneillään olevat ja toisiinsa liittyvät kriisit on ratkaistava.

¹ [Neuvoston päätelmät Afrikan sarvesta](#) (14.11.2011), jotka päivitettiin myöhemmin neuvoston päätelmillä [Afrikan sarvea koskevasta EU:n alueellisesta toimintasuunnitelmasta 2015–2020](#) (26.10.2015).

² [Afrikka – neuvoston päätelmät](#) (30.6.2020)

³ Djibouti, Eritrea, Etiopia, Kenia, Uganda, Somalia, Etelä-Sudan, Sudan.

4. Väestörakenteen muutokset, kaupungistuminen, digitalisaatio ja uusien markkinoiden ilmaantuminen luovat merkittäviä mahdollisuuksia. Samalla aluetta kuitenkin heikentävät ilmastomuutoksen kohtalokkaat vaikutukset ja yleistyvät luonnonkatastrofit. Hallinnon haasteet on ratkaistava, jotta voidaan puuttua jatkuvaan köyhyyteen, sosioekonomiseen eriarvoisuuteen, peruspalvelujen vaikeaan saatavuuteen ja kunnollisten työmahdollisuuksien puutteeseen, joita kaikkia covid-19-pandemia on pahentanut. Alueella on eniten maan sisäisesti siirtymään joutuneita henkilöitä ja pakolaisia Afrikassa. Ihmisoikeuksien ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksia esiintyy edelleen, ja humanitaariset haasteet kasvavat eksponentiaalisesti. Afrikan sarvi on lisäksi edelleen muihin alueen maihin sekä EU:hun kohdistuvien merkittävien muuttovirtojen, myös laittoman muuttoliikkeen, lähtö-, kauttakulku- ja kohdealue.
5. Vahvojen poliittisten, taloudellisten ja kauppasuhteidensa lisäksi EU on merkittävä, pitkäaikainen ja luotettava kumppani rauhan, kestävän kehityksen ja humanitaarisen avun alalla. EU aikoo vahvistaa asemaansa ja hyödyntää kaikkia politiikkojaan ja välineitään strategisten prioriteettien tukemiseksi Afrikan sarvessa.

Ohjaavat periaatteet

6. Alueellisten, kansallisten ja paikallisten viranomaisten omavastuullisuus ja sitoutuminen ovat välttämättömiä alueen konkreettisen, kestävän ja pitkän aikavälin kehityksen kannalta. Jotta EU voi lisätä toimiansa vaikutusta erityisesti rauhan, turvallisuuden ja hallinnon aloilla, se perustaa toimintansa **kumppanuuteen ja keskinäiseen vastuuvollisuuteen**. Yhteinen näkemys kunkin kumppanin vastuista sekä yhteiset prioriteetit ja mitattavissa olevat konkreettiset tavoitteet määritellään selkeästi rehellisen, avoimen ja vahvistetun poliittisen vuoropuhelun avulla.

7. EU:n Afrikan sarvea koskeva strategia perustuu **ihmisoikeuksien**, sukupuolten tasa-arvon, demokratian, oikeusvaltion, humanitaaristen periaatteiden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden jatkuvaan edistämiseen ja kunnioittamiseen; ne ovat edelleen kaikkien EU:n toimien keskiössä. EU aikoo erityisesti pitää kiinni vahvasta sitoutumisestaan siihen, että kaikkien naisten ja tyttöjen mahdollisuuksia nauttia täysimääräisesti ihmisoikeuksista edistetään ja suojellaan. Se pyrkii edelleen ehkäisemään ja torjumaan seksuaalista ja sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa. EU aikoo tehostaa toimiaan sen varmistamiseksi, että lapsen oikeuksia kunnioitetaan täysimääräisesti. Se aikoo myös lisätä yhteistyötään ihmisoikeuksien puolustajien ja kansalaisjärjestöjen kanssa. EU jatkaa sananvapauden edistämistä. Se jatkaa toimiaan kuolemanrangaistuksen poistamiseksi.
8. EU kiinnittää erityistä huomiota **osallistavuuteen**. Kansalaisyhteiskunta, naiset ja nuoret ovat muutoksen keskeisiä edistäjiä, ja nämä kaikki on otettava mukaan rauhan rakentamista ja valtiorakenteiden kehittämistä koskevaan työhön. EU edistää edelleen voimakkaasti niiden aktiivisempaa osallistumista poliittiseen toimintaan ja tukee niiden sosioekonomisia vaikutusmahdollisuuksia. EU aikoo myös jatkaa syrjinnän torjuntaa ja edistää haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden ja syrjäytyneiden yhteisöjen osallistamista yhteiskuntaan.
9. EU vahvistaa edelleen **yhdennettyä lähestymistapaansa** konflikteihin ja kriiseihin ja lujittaa humanitaarisen avun, kehitysyhteistyön ja rauhan välistä yhteyttä kolmen alan toimien jatkumon ("triple nexus") mukaisesti. EU on myös sitoutunut lisäämään politiikkojensa ja toimiensa johdonmukaisuutta, yhdenmukaisuutta ja jatkuvuutta. Tähän sisältyy toimia, joilla varmistetaan, että yksityisen sektorin sitoumukset ovat yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien periaatteiden⁴ mukaisia. Toiminnassa keskitytään myös voimakkaasti alueellisen koordinoinnin tehostamiseen ja **alueelliseen yhdentymiseen** EU:n yleisenä poliittisena tavoitteena.

Yhteinen lähestymistapa demokratiatukeen sekä alueelliseen rauhaan ja turvallisuuteen

10. Alueen maiden hallitukset ovat vastuussa väestöilleen ja kantavat päävastuun kansalaistensa toiveisiin vastaamisesta. EU on edelleen sitoutunut tukemaan **demokratiakehitystä, oikeusvaltiota ja valtiorakenteiden kehittämistä** sekä edistämään avointa poliittista toimintaympäristöä.

⁴ [Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n ohjaavat periaatteet](#)

11. Demokraattinen ja avoin hallintotapa on tarpeen, jotta voidaan **vahvistaa** valtion ja sen kansalaisten sekä keskusten ja reuna-alueiden välistä **yhteiskuntasopimusta**. EU on valmis tukemaan tällaisia toimia, myös mahdollisia innovatiivisia toimintatapoja, kuten sähköistä hallintoa.
12. Korruptio haittaa vakavasti hallintoa, talouskasvua ja sosiaalista tasapuolisuutta. EU aikoo kiinnittää enemmän huomiota **korruption** ja sääntelyvallankaappausten sekä laittomasti hankittujen varojen ulosvirtauksen **torjuntaan**, rankaisemattomuuden torjuntaan sekä vastuuvellvollisuuden, avoimuuden ja kansainvälisten rahoitusstandardien noudattamisen edistämiseen.
13. EU vahvistaa **rauhan ja turvallisuuden** tukemista koskevia toimia. Alueen myönteisestä poliittisesta kehityksestä huolimatta epävakaus ja turvattomuus jatkuvat, mikä horjuttaa koko alueen vakautta. Alueen maiden sisäiset ja väliset jännitteet ovat yhä huolestuttavampia ja osoittavat, että tarvitaan tehokasta monenvälistä lähestymistapaa kollektiiviseen turvallisuuteen, vuoropuheluun ja luottamuksen rakentamiseen. EU jatkaa yhteistyötä Afrikan unionin (AU) ja Afrikan sarven alueen maiden yhteistyöjärjestön (IGAD) kanssa. EU on valmis työskentelemään IGADin johtajien kanssa auttaakseen niitä kehittämään edelleen IGADin valmiuksia ja tekemään siitä tehokkaamman monenvälisen elimen, joka edistää luottamusta alueen maiden välillä.
14. Vaikka alueen on otettava vastuu omasta rauhastaan ja turvallisuudestaan, EU tukee edelleen yhdessä kansainvälisten kumppaneiden kanssa, myös YTPP-operaatioidensa kautta, **alueellisten turvallisuusvalmiuksien** kehittämistä, kuten Afrikan rauhantukioperaatioita ja muita turvallisuusjärjestelyjä, joilla vastataan kaikkiin turvallisuusuhkiin, myös merellä.
15. EU jatkaa **merellisen turvallisuuden** tukemista käyttäen meridiplomatiaa välineenä, jolla alueellisia toimijoita kannustetaan yhteistyöhön ja synergioihin. Tältä osin EUNAVFOR Somalia Atalanta -operaation toimeksiantoa on tarkistettu ja laajennettu, jotta voidaan tukea EU:n toimia eteläisellä Punaisellaamerellä ja läntisellä Intian valtamerellä. Operaatio on alueella keskeinen merialan toimija. Vaikka operaation keskeisenä tehtävänä on edelleen ehkäistä ja tukahduttaa merirosvousta, se edistää myös muiden meririkosten ja laittoman toiminnan torjuntaa.
16. EU tukee edelleen myös alueella ja alueelta käsin toimivien **terroristiryhmien**, kuten al-Shabaabin ja Da'eshin, sekä muiden väkivaltaisten valtiosta riippumattomien toimijoiden **torjuntaa**. Tähän sisältyy toimenpiteitä, joilla torjutaan väkivaltaisia ääriliikkeitä ja ehkäistään radikalisoitumista.

17. Alueen maat ovat mukana kansainvälistyneissä konflikteissa. Maa- ja merirajat ovat kiistanalaisia, ja ne aiheuttavat edelleen epävakautta. Myös yhteisöjen väliset konfliktit aiheuttavat edelleen epävakautta. EU tukee ja edistää erityisesti afrikkalaisten omia mekanismeja, joilla edistetään **riitojen tehokasta ennaltaehkäisyä, lievittämistä ja rauhanomaista ratkaisemista sekä sovintoa** kannustamalla vuoropuheluun ja sovitteluun sekä lisäämällä valmiuksia analysoida, seurata, ehkäistä, lieventää ja ratkaista esiin nousevia konfliktikysymyksiä, mukaan lukien rajoja koskevat kysymykset. Tässä yhteydessä on ratkaisevan tärkeää ottaa huomioon Afrikan sarven maiden yhtenäisyyden säilyttäminen ja alueellisen koskemattomuuden periaate.
18. EU toistaa tukevansa sitä, että edistetään **naisia, rauhaa ja turvallisuutta** koskevaa Yhdistyneiden kansakuntien (YK) toimintaohjelmaa⁵, jotta varmistetaan, että naiset voivat osallistua täysimääräisesti, yhdenvertaisesti ja merkityksellisesti rauhaa ja turvallisuutta koskevien kysymysten käsittelyyn EU:n toimintasuunnitelman⁶ mukaisesti, nuorisoa, rauhaa ja turvallisuutta⁷ ja siviilien suojelua⁸ koskevia agendoja ja suojeluvastuun periaatetta⁹, ja että ne pannaan täytäntöön.
19. EU edistää edelleen **lapsia aseellisissa selkkauksissa** koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa lapsia aseellisissa selkkauksissa koskevien EU:n suuntaviivojen, YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1612 ja siihen liittyvien lapsista aseellisissa selkkauksissa annettujen päätöslauselmien mukaisesti.

Monenvälisyyden ja sääntöihin perustuvan kansainvälisen järjestyksen edistäminen

20. EU puolustaa ja edistää edelleen **monenvälisyyttä ja sääntöihin perustuvaa kansainvälistä järjestystä**, jonka ytimessä on YK. Se jatkaa tiivistä yhteistyötä afrikkalaisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa edistääkseen yhteistä lähestymistapaa vakauttamiseen ja kehitykseen ja näitä koskevia yhteisiä toimia, erityisesti AU:n, IGADin, YK:n, kansainvälisten rahoituslaitosten sekä muiden keskeisten kahdenvälisen ja alueellisten toimijoiden kanssa. EU pyrkii myös syventämään yhteistyötään Afrikan sarven maiden ja järjestöjen kanssa monenvälisillä foorumeilla yhteistä etua koskevissa asioissa.

⁵ [YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 1325 \(2000\)](#) ja sitä seuraavat päätöslauselmat naisista, rauhasta ja turvallisuudesta

⁶ [Naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma 2019–2024](#)

⁷ [YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 2250 \(2015\)](#) ja sitä seuraavat päätöslauselmat nuorisosta, rauhasta ja turvallisuudesta

⁸ [YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 1265 \(1999\)](#) ja [1894 \(2009\)](#) siviilien suojelusta aseellisissa konflikteissa

⁹ [YK:n suojeluvastuun periaate](#)

21. EU torjuu **rajat ylittävää rikollista toimintaa** tehostamalla alueellisia toimia kaikenlaisen laittoman kaupan ja laittomien rahavirtojen torjumiseksi. EU pyrkii erityisesti hajottamaan alueella ja alueelta käsin toimivien terroristiryhmien rahoitusverkot. Nämä toimet olisi suunnattava terrorismin ja kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden välisten yhteyksien purkamiseen.
22. EU on tyytyväinen pitkäaikaiseen solidaarisuuteen ja pyyteettömyyteen alueella, joka on vastaanottanut suurimman määrän pakolaisia ja maan sisäisesti siirtymään joutuneita henkilöitä Afrikassa. EU jatkaa edelläkävijänä periaatteellisen **humanitaarisen avun** antamisessa kaikkein heikoimmassa asemassa oleville ihmisille, jotka kärsivät ihmisen aiheuttamista tai luonnonkatastrofeista. EU sitoutuu edistämään humanitaarisen toiminnan resurssien lisäämistä yleisesti sekä EU:ssa että laajemmin, jotta voidaan vastata kasvaviin tarpeisiin. Myös kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja kansainvälisen pakolaisoikeuden noudattamisen edistäminen sekä humanitaarisen toimintatilan turvaaminen ovat edelleen ensisijaisia tavoitteita.
23. **Ilmastomuutoksella ja ympäristön tilan heikkenemisellä** on jo merkittäviä vaikutuksia alueella, myös riskejä lisäävänä tekijänä. Tämä voimistaa olemassa olevia haavoittuvuuksia, pahentaa konfliktien ja pakkosiirtojen vaikutuksia sekä kiihdyttää kilpailua niukoista luonnonvaroista, erityisesti maa- ja vesivaroista. EU aikoo osaltaan käsitellä kasvavia vaikutuksia, joita ilmastomuutoksella on rauhaan ja turvallisuuteen. EU aikoo myös syventää yhteistyötä kaikilla tasoilla, erityisesti tukemalla kunnianhimoisia kansallisesti määriteltyjä panoksia ilmastomuutoksen ja ympäristön tilan heikkenemisen torjumiseksi, ilmastoneutraaliuden edistämiseksi ja biologisen monimuotoisuuden suojelemiseksi. EU tuo esiin tämän siirtymän tarjoamia mahdollisuuksia investointeihin, työpaikkojen luomiseen ja taloudelliseen kehitykseen.
24. Jotta voidaan vähentää epävakautta, säilyttää kehityshyödyt ja käsitellä kattavasti epävakauden ja konfliktien perimmäisiä syitä, EU jatkaa yhteistyötä kansallisella ja alueellisella tasolla, myös yksityisen sektorin kanssa, ja parantaa siten **resilienssiä**. Ilmastomuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista koskevien valmiuksien tukeminen, katastrofiriskien vähentämisstrategioiden laatiminen, katastrofivalmiuden parantaminen, vihreän/sinisen talouden valmiuksien kehittäminen, kestävien yhteyksien edistäminen, ilmastoälykkään maatalouden sekä osallistavien ja kestävien maatalousyritysten arvoketjujen vahvistaminen ovat ratkaisevan tärkeitä aloja, joilla EU voi tarjota ainutlaatuista asiantuntemusta.

25. EU noudattaa Vallettan toimintasuunnitelman ja Khartumin prosessin mukaisesti räätälöityä, tasapainoista, johdonmukaista ja kokonaisvaltaista koko reitin kattavaa lähestymistapaa **muuttoliikkeeseen** vuoropuhelun ja molempia osapuolia hyödyttävien kumppanuuksien avulla kansallisella ja alueellisella tasolla. EU tukee alueellisia ja kansallisia valmiuksia hallita muuttoliikettä tehokkaasti ja puuttua laittomaan muuttoliikkeeseen, ihmissalakuljetukseen ja ihmiskauppaan, pakkomuuttoon ja niiden perimmäisiin syihin sekä muuttoliikkeen tarjoamien etujen hyödyntämistä kehityksen kannalta Afrikan mantereella ja alueella. On edelleen tärkeää jatkaa yhteistyötä alueen kumppaneiden kanssa takaisinoton, palauttamisen, uudelleenkotouttamisen ja laillisen muuttoliikkeen alalla EU:n ja jäsenvaltioiden toimivallan mukaisesti. EU on edelleen sitoutunut kansainväliseen suojeluun, muuttajien ihmisoikeuksien suojeluun sekä vastaanottavien ja kauttakulkuyhteisöjen tukemiseen. Yhteistyötä muiden kohdealueiden, myös Persianlahden maiden, kanssa edistetään.

Vahvempi sitoutuminen sosiaaliseen ja inhimilliseen kehitykseen

26. Covid-19-pandemia osoitti, miten paikalliset epidemiat voivat muuttua maailmanlaajuisiksi uhkaksi ihmisten terveydelle ja talouden vakaudelle. EU on sitoutunut vahvistamaan terveydenhuoltojärjestelmiä, kehittämään kumppaneiden valmiuksia ja reagointikykyä sekä tukemaan **terveydenhuoltoalan** rakenneuudistuksia. EU ja sen jäsenvaltiot ovat Team Europe -lähestymistavan mukaisesti olleet johtavassa roolissa COVAX-yhteistyömekanismin perustamisessa, ja ne ovat myös antaneet siihen merkittävän panoksen. EU pyrkii edelleen varmistamaan turvallisten, kohtuuhintaisten ja tehokkaiden rokotteiden oikea-aikaisen, oikeudenmukaisen ja tasapuolisen maailmanlaajuisen saatavuuden kaikille ja tukee edelleen rokotuskampanjoiden käynnistämistä samalla kun selvitetään mahdollisuuksia lisätä paikallista tuotantokapasiteettia.
27. **Sosiaalinen ja inhimillinen kehitys** on olennaisen tärkeää kestävä ja osallistavan kehityksen kannalta. Investoinnit koulutukseen sekä tekniseen ja ammatilliseen koulutukseen ovat edelleen etusijalla Afrikan sarvessa, jotta nuorille voidaan tarjota heidän vaikutusmahdollisuuksiensa lisäämiseen ja työmarkkinoille integroitumiseensa tarvittavat taidot. Koulutettu ja ammattitaitoinen nuoriso toimii merkittävänä kestävä kehityksen liikkeellepanevana voimana. EU tukee edelleen hallitusten toimia, joiden tarkoituksena on lisätä mahdollisuuksia laadukkaaseen koulutukseen.

28. EU on edelleen sitoutunut kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseen, suojeluun ja toteuttamiseen sekä Pekingin toimintaohjelman ja kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin ICPD:n toimintaohjelman ja niihin liittyvien tarkistuskonferenssien tulosten täydelliseen ja tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja on myös sitoutunut **seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin** tässä yhteydessä. Edellä esitetty huomioon ottaen EU vahvistaa olevansa sitoutunut edistämään ja suojelemaan jokaisen yksilön oikeutta hallita täysin omaan seksuaalisuuteensa ja seksuaali- ja lisääntymisterveyteensä liittyviä kysymyksiä ja päättää niistä vapaasti ja vastuullisesti ilman syrjintää, pakottamista tai väkivaltaa, sekä kyseisen oikeuden toteutumiseen. Lisäksi EU korostaa, että kaikilla pitäisi olla mahdollisuus saada kohtuulliseen hintaan laadukasta ja monipuolista seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvää tietoa, koulutusta, kattava seksuaalikasvatus mukaan lukien, ja terveydenhoitopalveluita.

Sosioekonomisen elpymisen, kaupan ja alueellisen yhdentymisen tehostaminen

29. Covid-19-pandemia on vaikuttanut vakavasti ennestään heikkoihin sosioekonomisiin rakenteisiin. Tästä syystä EU jatkaa erityisen huomion kiinnittämistä **taloudelliseen ja sosiaaliseen elpymiseen** parempaa ja vihreämpää jälleenrakentamista Agenda 2030 -toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi koskevan kehotuksen mukaisesti. EU tukee jatkossakin luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja hoitoa, vihreitä teknologioita, paikallisten arvoketjujen kehittämistä sekä turvallisen, varman, kestävän ja kohtuuhintaisen energian yleistä saatavuutta.
30. Afrikan sarven alue muodostaa suuret ja dynaamiset markkinat, joilla on suuria mahdollisuuksia. EU tukee edelleen **yrittäjyyttä**, pienten ja keskisuurten yritysten kehittämistä, pienluotto- ja mikroyritysverkostoja, digitalisaatiota ja kaupan helpottamista. Kaikkien yritysten avoimemmat ja kilpailukykyisemmät tasapuoliset toimintaedellytykset ovat myös ratkaisevan tärkeitä investointien tehostamiselle ja ihmisarvoisten työpaikkojen luomiselle. EU edistää myös sosiaalista suojelua ja yksityisyritysten yhteiskuntavastuuta sekä työelämän ihmisoikeuksia.

31. EU jatkaa **alueellisen taloudellisen yhdentymisen ja yhteistyön tukemista**, myös edistämällä kansainvälisiä velkahelpotustoimia koordinoitusti asiaankuuluvissa monenvälisissä kehyksissä, tukemalla alueen maita, jotka pyrkivät Maailman kauppajärjestön (WTO) jäseniksi, sekä Afrikan mantereeseen vapaakauppa-alueen täytäntöönpanon avulla. EU jatkaa yhteydenpitoa Itä-Afrikan yhteisön (EAC) ja IGADin kanssa taloudellisen yhteistyön edistämiseksi. Tämä tuo lisää mahdollisuuksia ulkomaisille investoinneille ja yksityissektorin kehittämiselle, myös EU:n taholta, ja alueen maahanmuuttajayhteisön avulla. Tähän liittyen EU etsii tapoja vahvistaa kauppaa ja investointeihin liittyvää yhteistyötä muun muassa talouskumppanuussopimuksen (EPA-sopimus) täytäntöönpanon avulla ja hyödyntäen Itä-Afrikan yhteisön jäsenten mahdollisuutta panna täytäntöön EPA-sopimus vaihtelevan geometrian periaatteen perusteella.
32. EU arvostaa suuresti **ihmisten välisiä yhteyksiä**. Se kehittää edelleen vaihto-ohjelmia, kuten koulutus- ja tiedekumppanuuksia ja -apurahoja, ja edistää EU-maissa olevien maahanmuuttajayhteisöjen osallistumista alueen kehittämiseen. Lisäksi EU vahvistaa kulttuuriyhteistyötä ja erityisesti kulttuurin ja kulttuuriperinnön roolia rauhan ja kehityksen edistämisessä.

Alueellisen yhtenäisyyden ja tehokkuuden vahvistaminen maakohtaisessa kontekstissa

33. Ottaen huomioon tämän strategian ohjaavat periaatteet ja prioriteetit, joita mukautetaan kuhunkin erityiseen kansalliseen ja paikalliseen kontekstiin, EU vahvistaa kumppanuuksiaan alueen asianomaisten maiden kanssa, ottaen huomioon niiden monimuotoisuuden ja kehityksen keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.
34. **Kenian** osalta EU asettaa etusijalle strategisemman suhteen, joka liittyy erityisesti rauhaan ja turvallisuuteen, demokratiaan, kauppaa ja investointeihin, ilmastonmuutokseen, hallintoon ja ihmisoikeuksiin. Kenialla on suuret mahdollisuudet vahvistaa alueellista vakautta ja toimia rakentavassa roolissa rauhan ja turvallisuuden kannalta. EU tukee Kenian suurempaa diplomaattista ja monenvälistä sitoutumista maailmanlaajuisilla ja alueellisilla foorumeilla. Vahva kumppanuus naapurimaiden kanssa on keskeistä alueen vakaudelle.

35. EU tukee edelleen Etiopiassa ja Sudanissa tapahtuvia siirtymiä, joiden onnistuminen on keskeistä alueellisen vakauden kannalta. **Etiopia** on EU:lle strateginen kumppani ja tärkeä alueellinen ja monenvälinen toimija. EU tukee demokraattisten ja taloudellisten uudistusten täytäntöönpanoa sekä sovittelupyrkimyksiä, jotka perustuvat osallistavaan ja läpinäkyvään vuoropuheluun. Tigrayn alueen konflikti ja maassa lisääntynyt etninen väkivalta ovat vakava huolenaihe, ja niillä on kielteisiä vaikutuksia alueella¹⁰. **Sudanin** siirtymä, jota EU on tukenut alusta alkaen, on Afrikan sarvelle ja Afrikalle positiivinen esimerkki. EU tukee ja avustaa siviilijohtoista siirtymäkauden hallitusta toteuttamaan poliittiset ja taloudelliset uudistukset, panemaan täytäntöön Juban rauhansopimuksen ja myöhemmin tehtävät sopimukset, sekä toimimaan rakentavassa roolissa alueellisen vakauden tukemisessa. Siirtymäkauden oikeusjärjestelyjen ja vastuuvollisuuden vahvistaminen ja velkahelpotusten toteutuminen ovat erityisen merkityksellisiä siirtymän jatkuessa.
36. EU jatkaa erittäin tärkeiden rauhan rakentamisen ja valtiorakenteiden kehittämisen prosessien tukemista. Hyödyntäen kokonaisvaltaista lähestymistapaansa ja tärkeitä investointeja Somalian rauhan rakentamiseen ja valtiorakenteiden kehittämiseen, myös turvallisuuteen AMISOMin ja sen YTPP-operaatioiden avulla, EU on edelleen sitoutunut tukemaan **Somalian** uudistus- ja sovinto-ohjelmaa, samalla kun liittovaltiollisten ja alueellisten johtajien on tehostettava toimiaan huomattavasti yhteisymmärrykseen perustuvalla ja osallistavalla tavalla. Pyrkien taloudellisen taakan jakamiseen, tavoitteena kansainvälisen turvallisuushenkilöstön läsnäolon uudelleenjärjestely maassa ja vastuun täysi siirtyminen Somalialle YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2568¹¹ mukaisesti, EU jatkaa YK:n ja Afrikan unionin tukemista niiden vakauttamispyrkimyksissä. EU tukee edelleen rauhansopimuksen nopeaa ja täysimääräistä täytäntöönpanoa **Etelä-Sudanissa** ja kehottaa edelleen IGADia ja Afrikan unionia sitoutumaan vahvemmin tässä yhteydessä. Korruption ja laittomien rahavirtojen torjunta ovat siellä yhä tärkeitä prioriteetteja.

¹⁰ [Etiopia – Neuvoston päätelmät](#) (11. maaliskuuta 2021).

¹¹ [YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 2568](#) (2021).

37. EU tukee **Djiboutin** myönteistä vaikutusta rauhaan, turvallisuuteen ja alueelliseen yhteistyöhön Afrikan sarven ja myös Punaisenmeren alueella, esimerkiksi vastaanottamalla Atalanta-operaation logistisen keskuksen ja EU:n jäsenvaltioiden sotilaallisen läsnäolon. EU jatkaa yhteistyötä Djiboutin kanssa osallistavan kasvun tukemisessa ja demokraattisen toimintaympäristön avaamisessa. EU myös suhtautuu myönteisesti **Ugandan** merkittävään panokseen Afrikan sarven ja Afrikan suurten järvien alueen rauhaan ja turvallisuuteen. EU jatkaa osallistavan kehityksen ja demokraattisen hallintotavan tukemista, erityisesti demokratian ja kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksien vähenemiseen ja kasvaviin jännitteisiin puuttumiseksi.
38. EU jatkaa yhteistyötä **Eritrean** kanssa vaatien rakentavaa alueellisen ja kansallisen tason toimintaohjelmaa, johon sisältyy oikeusvaltioperiaatteen, demokraattisten arvojen, ihmisoikeuksien, työlainsäädännön ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden kunnioittaminen, niin Eritreassa kuin sen ulkopuolella.

Alueellisen järjestelmän muutokset kattava laajempi alueellinen lähestymistapa

39. Laajemmin katsottuna **Punaisenmeren alue** pysyy ratkaisevan tärkeänä EU:lle, koska se on tärkeä Afrikan sarven vakaudelle sekä kaupan ja yhteyksien valtaväylä. Vakaus ja merenkulun vapaus on säilytettävä, ja ne ovat alueen kanssa yhteinen etu. EU tukee yhteistyötä, vuoropuhelua ja riitojen rauhanomaista selvittelyä Punaisenmeren alueella ja tarjoaa erityissuhteita sellaisten alueen omien aloitteiden kanssa kuten Punaisenmeren ja Adeninlahden arabimaiden ja Afrikan valtioiden neuvosto (the Council of Arab and African States on the Red Sea and the Gulf of Aden) ja IGADin Punaisenmeren työryhmä (Red Sea Task Force), samalla tukien osallistavampia kokoonpanoja. EU tutkii synergioita – maalla, ilmassa ja merellä – rauhan ja turvallisuuden, ilmastonmuutoksen, biodiversiteetin, ympäristön, liikenteen ja logistiikan, kestävä taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen ja muuttoliikkeen alalla sekä yhdenmukaisesti lähestymistapaa Punaisenmeren ja Afrikan sarven alueeseen.

40. **Niilillä** on alueelle erittäin suuri merkitys. Neuvotteluratkaisu Grand Ethiopian Renaissance Dam -voimalaitosta koskevaan kiistaan edistäisi merkittävästi alueen vakautta ja kestäväää kehitystä kolmessa asianomaisessa maassa eli Etiopiassa, Sudanissa ja Egyptissä sekä edistäisi alueellista yhdentymistä ja ulkomaisia investointeja. EU tukee edelleen sitoutumista Afrikkaan sekä osapuolten välistä vuoropuhelua ja yhteistyötä luottamuksen lisäämiseksi ja sopimukseen pääsemiseksi Niilin voimavarojen rauhanomaisesta, kestävästä ja tehokkaasta käytöstä. EU tehostaa toimiaan vesidiplomatian alalla koko Niilin altaan alueella edistämällä rajojen yli ulottuvia vesistöjä koskevaa yhteistyötä ja integroitua vesivarojen hoitoa.
41. Laajentaen EU:n nykyistä sitoutumista Punaisenmeren alueeseen EU:n strategiasta indopasifisella alueella annettujen neuvoston päätelmien¹² mukaisesti ja ottaen huomioon Itä-Afrikan rannikon ja erityisesti Mosambikin pohjoisosan tapahtumat EU vahvistaa edelleen yhdenmukaista lähestymistapaansa **Länsi-Intian valtameren** lähivesiin. EU pyrkii vastaamaan yhteisiin haasteisiin ja rakentamaan synergioita, jotta voidaan parantaa rannikkovaltioiden ja alueen ulkopuolisten toimijoiden välistä poliittista, ilmastoon ja turvallisuuteen liittyvää ja taloudellista yhteistyötä, hyödyntäen myös Atalanta-operaatiota ja tarvittaessa EU:n jäsenvaltioiden sotilaallista läsnäoloa alueella.
42. EU jatkaa ja tehostaa **valtamerten hallinnointia** koskevia toimiaan muun muassa edistämällä kestäväää sinistä taloutta, torjumalla laitonta, ilmoittamatonta ja sääntelemätöntä kalastusta, lujittamalla kestäväää kalastusta koskevien kumppanuussopimusten mukaista yhteistyötä ja edistämällä kauppamerenkulkua.

¹² [EU:n yhteistyöstrategia indopasifisella alueella](#) (16. huhtikuuta 2021).

Yhdennetyn lähestymistavan mukaisten politiikkojen ja välineiden kattava käyttöönotto

43. EU vahvistaa olevansa valmis ottamaan käyttöön kaikki erilaiset välineensä ja politiikkansa tämän strategian täytäntöönpanossa. Vahvistettu poliittinen vuoropuhelu EU:n ja sen jäsenvaltioiden sekä Afrikan sarven maiden välillä, myös korkeimmalla tasolla, mahdollistaa asetettujen tavoitteiden yhteisen edistämisen ja arvioinnin. EU on valmis lähettämään vaalitarkkailuvaltuuskuntia tukemaan kansallisia vaaliprosesseja osana tukeaan demokratialle, oikeusvaltioperiaatteelle, hallintotavalle ja ihmisoikeuksille. EU varaa tarvittaessa itselleen oikeuden tarkistaa tukeaan ja ottaa milloin tahansa käyttöön rajoittavien toimenpiteiden järjestelmiään, erityisesti maailmanlaajuisia vakavia ihmisoikeusloukkauksia koskevan järjestelmänsä.
44. **EU:n erityisedustaja**, jolla on vahva alueellinen valtuutus ja joka keskittyy alueellisiin toimiin, on keskeisessä asemassa pyrittäessä lisäämään EU:n näkyvyyttä, läsnäoloa ja sitoutumista alueen kaikkiin maihin sekä tarvittaessa asiaankuuluviin toimijoihin Afrikan sarven ja Punaisenmeren alueella. EU:n erityisedustaja edistää EU:n poliittisen sitoumuksen vahvistamista ja tehostamista tämän strategian edistämiseksi muun muassa lisäämällä koordinointia.
45. EU pysyy alueen keskeisenä kehityskumppanina. Tuleva naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline (**NDICI**) – Globaali Eurooppa mahdollistaa Team Europe -hankkeen hengen mukaisesti vahvan tuen tässä strategiassa tarkoitetuille pitkän aikavälin kehitystä ja vakautta koskeville yleisille tavoitteille. Sen nojalla voidaan myös, välineessä tarkoitetuissa olosuhteissa, jatkaa EU:n tukea sotilaallisten toimijoiden valmiuksien kehittämiseksi tukena kehitykselle ja kehityksen mahdollistavalle turvallisuudelle.
46. Lisäksi EU:n uusien **innovatiivisten rahoitusvälineiden**, kuten Euroopan kestävän kehityksen rahasto plus, käyttöönotto on erityisen tärkeää alueen kestävän kehityksen ja erityisesti investointien, yksityisen sektorin, alueellisen yhdentymisen ja talouskasvun edistämisen kannalta.

47. **Euroopan rauhanrahaston** perustaminen mahdollistaa sotilaallisiin ja puolustusasioihin liittyvien valmiuksien kehittämistoimia, myös YTPP-operaatioiden toimeksiantojen ja valtiollisten instituutioiden tukemiseksi, sekä Afrikan rauhanturva- ja turvallisuusoperaatioiden sotilaallisten näkökohtien tukemiseksi.
48. **YTPP-operaatiot** (EUTM Somalia, EUCAP Somalia ja Atalanta-operaatio) tehostavat tarvittaessa koordinoitua alueen asiaankuuluvien kumppanien kanssa rauhan ja turvallisuuden tukemiseksi. Ne pysyvät EU:n yhdenmukaisen lähestymistavan peruspilarina sekä vastauksena uusiin ja nykyisiin kriiseihin yhdessä muiden EU:n välineiden kanssa. Turvallisuusvalmiuksien kehittämisessä ja tukemisessa kiinnitetään erityistä huomiota ihmisoikeuksien ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamiseen.

Täytäntöönpano ja etenemistavat

49. EU pyrkii **tämän uuden strategian täytäntöönpanossa** tekemään tiivistä yhteistyötä alueen maiden kanssa, niin yhdessä kuin erikseen, sekä monenvälisten ja alueellisten kumppanien kanssa poliittisella (IGAD, AU, YK), rahoituksen (Maailmanpankki, IMF, AfDB ja Pariisin klubi) ja aihekohtaisella tasolla (esim. WHO, WTO, UNEP, UNODC, UNHCR, IMO). EU pyrkii myös vuoropuheluun ja yhteistyöhön muiden asiaankuuluvien maiden ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa, jotta voidaan edistää yhteisiä lähestymistapoja yhteisten arvojen ja prioriteettien pohjalta. Se tekee tiivistä yhteistyötä yksityisen sektorin ja maahanmuuttajayhteisöihin kuuluvien kanssa sekä edistää ja vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa myös ruohonjuuritasolla.
50. Ottaen huomioon alueen erilaiset tilanteet ja sosiaalis-poliittisen kehityksen nopean vauhdin EU varmistaa, että sen toimia ja politiikkoja tarkistetaan jatkuvasti viimeaikaisimman kehityksen ja saatujen kokemusten perusteella. Neuvosto pyytää Euroopan ulkosuhdehallintoa ja komissiota varmistamaan, että EU:n kehitysyhteistyön ohjelmasuunnittelua ja täytäntöönpanoa mukautetaan vastaavasti. Näyttöön perustuvat analyysit ovat tässä mielessä tärkeä väline. EU jatkaa tiivistä yhteistyötä paikallisten humanitaaristen ja kehitysalan toimijoiden kanssa johdonmukaisuuden ja kestävyuden lisäämiseksi.

51. Säännöllisen poliittisen seurannan varmistamiseksi ja keskinäiseen vastuuseen perustuvan lähestymistavan mukaisesti EU määrittää **yksityiskohtaiset ensisijaiset tavoitteet** maa- ja aluetasolla kuullen asianomaisia maita ja koordinoitusti ja yhteistyössä asiaankuuluvien kumppanien kanssa. Neuvosto aikoo tukeutua EU:n edustustoihin ja sen jäsenvaltioiden valtuutettuihin edustajiin näiden tavoitteiden edistymisen seurannassa ja tavoitteiden saavuttamista edistävien konkreettisten toimien määrittämisessä. Neuvosto tarkastelee säännöllisesti saavutettua edistystä ja pyytää korkeaa edustajaa ja komissiota ehdottamaan konkreettisia menettelytapoja strategian toteuttamiseksi, valvomiseksi ja arvioimiseksi.
52. Julkinen viestintä EU:n politiikoista, toimista ja ohjelmista on olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa yleinen tietoisuus keskinäisistä sitoumuksista ja niiden vaikutuksista.
53. EU toistaa lopuksi aikomuksensa vahvistaa ja syventää strategista suhdetta ja kumppanuutta Afrikan sarven ja sen maiden kanssa. EU osoittaa yhteisillä toimilla, että se on alueen vakaa kumppani.
-